

Advent in een tent

Hebreeën 11:9

Te lezen: Hebreeën 11:1, 8-16
12 december 1993

In het begin van elke adventsdienst wordt zichtbaar gemaakt wat geloven is. In een heel klein gebaar van een kind licht op wat geloven is, als je er de ogen voor hebt om het te zien. Advent. Volwassen mensen zingen liederen met sterke teksten: “Het daget in het oosten het licht schijnt overal”, en “Het licht dezer wereld is reddend verschenen”. We zingen over het licht dat het klinkt. En dan wordt een klein kind uitgenodigd om één klein kaarsje aan te steken. Dan zien we met z’n allen wat geloven is.

Dat is geloven. We zingen van het licht dat de duisternis van deze aarde zal verjagen. We spreken grote woorden over het licht dat een donker en koud mensenhart doet opleven. En dan steekt de kleinste uit ons midden één klein kaarsje aan. En die kleinste liet vanmorgen ook nog één kaarsje zonder licht. Die was hij niet vergeten. Het niet aansteken van die ene kaars was een even bewuste, betekenisvolle daad als het wel aansteken van die andere kaars. Die ene kaars die nu nog niet brandt is voor volgende week. Dan heb je wat om naar uit te zien. Dat hoort bij advent. Advent is tijd van verwachting.

Wie oren heeft om het te horen, en ogen heeft om het te zien, voelt de spanning die trilt in de adventstijd. De spanning tussen grote woorden over het licht en kleine kaarsjes die branden en andere kleine kaarsjes die nog niet branden. Die spanning van de adventstijd is de spanning van het geloof. We lezen het in Hebreeën 11:1: ‘Het geloof is de zekerheid van de dingen die men niet ziet’. Na de liturgie met de adventskaarsen durf ik ook te zeggen: Het geloof is de zekerheid van de dingen die we slechts bij zwak kaarslicht zien. En: Het geloof is de zekerheid van de dingen die we pas volgende week zullen zien, of bij de wederkomst van Jezus in heerlijkheid, als het grote licht op aarde aan gaat.

Abraham was de eerste mens die beleefde wat advent is. Hij hoorde grote woorden. Woorden door God zelf gesproken. Abraham, een welgestelde veehouder uit Ur der Chaldeeën, die zijn schaapjes letterlijk op het droge had, hoorde grote woorden die spanning in zijn leven brachten: ‘Ga weg uit je land, en uit je familie, naar het land dat Ik je wijzen zal. En Ik zal je tot een groot volk maken en je zegenen en je naam groot maken en je zult tot een zegen zijn’.

Lang geleden. Woorden van toen. En wat zag Abraham nu van dat land waarover God zulke grote woorden had gesproken? Het land ‘dat Ik u wijzen zal en waarin ik U tot een groot volk zal maken?’ Abraham keek uit de opening van zijn tent. Het enige wat hij zag was de eindeloze steppe. Stenen, plukjes gras, kale struiken, zo ver het oog reikte.

Grote woorden had Abraham gehoord. ‘Ik zal u tot een groot volk maken’. Abraham keek eens goed. Het enige die hij zag was een man op leeftijd. Dat was hijzelf. En een vrouw op leeftijd. Dat was Sara, met wie hij getrouwd was. Dat was het enige dat te zien was: een bejaard kinderloos echtpaar. Moest dat een groot volk worden?

Geloven is spanning tussen de grote woorden die God spreekt en het kleine beetje - of soms helemaal niets - dat je ervan kunt zien. Geloven is: het wagen met wat je van God hoort, ook als je niets ziet, zelfs dwars tegen alles in wat je ziet.

Abraham had het gewaagd met wat hij had gehoord. We lezen in Hebrëëën 11: 8: 'Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid vertrokken. En hij vertrok zonder te weten waar hij komen zou.'

En na weken, maanden, misschien zwerven door de steppe is hij waar hij wezen moet. Op een dag zegt God tegen hem: Abraham, hier is het dan. Hier zal het wezen! Hoe ging het toen met Abraham? Hoe ging het nu met Abraham? We lezen in vers 11: 'Door het geloof heeft hij vertoefd in het land der belofte, als in een vreemd land, waar hij in tenten woonde met Izak en Jakob'.

Eerlijk gezegd viel het allemaal een beetje tegen. Het land van de grote woorden van God, het Beloofde Land, leek helemaal niet op wat het zou moeten zijn. We lezen dat Abraham er woonde 'als in een vreemd land'. Hij kon er zich niet echt thuis voelen. Hij woonde er 'in tenten'. Allesbehalve een luxueuze behuizing. Je zou verwachten Abraham in het Beloofde Land toch tenminste in een mooie bungalow in een oase aan te treffen! Het viel best een beetje tegen in het Beloofde Land. Het leven was er doorgaans heel gewoon. Uit het boek Genesis gezien weten we dat Abraham problemen kreeg met degenen die er van oudsher al woonden. En er kwam een hongersnood in het Beloofde Land, zodat Abraham naar Egypte moest vluchten.

Zo zit Abraham op een avond in de opening van zijn tent. Hij herinnert zich de grote woorden van God. En hij kijkt naar wat er te zien is. Dorre grond. Kale bergen in de verte. Hij ziet een paar lastige oorspronkelijke bewoners zich verdacht aan de rand van een bosje ophouden. Dit is dus het land van Gods grote woorden. Dit is het Beloofde Land. Nou er moet nog heel wat van belofte in vervulling gaan!

Dat is het geweldige: door het geloof kan Abraham die spanning aan. Hij blijft kijken. Hij sluit niet zijn ogen om vroom over de hemel te dromen. Hij laat zich niet wegdrijven op de woorden en melodie van dat lied: 'Boven de sterren daar zal het eens lichten'. Abraham blijft kijken naar wat in de buurt van zijn tent te zien is. Hij blijft die heel gewone bijna ordinaire werkelijkheid van harde droge grond, kale bergen, hongersnood en lastige mensen aanvaarden als de werkelijkheid waarover God een belofte heeft uitgesproken.

Abraham zit daar in de opening van zijn tent advent te vieren. Advent in een tent! Net als wij in deze dienst ziet hij slechts een paar kaarsjes branden van het licht dat beloofd is. En op veel plaatsen is het zelfs pikdonker. In geloof blijft Abraham én luisteren naar Gods grote woorden én kijken naar wat er te zien is. Wie dat doet gaat anders kijken, gaat de dingen en de mensen anders zien.

In het Beloofde Land, waar nog heel wat beloftes in vervulling moeten gaan, ga je de dingen anders zien. In het land Israël: Je gaat de woestijn anders zien. Want God heeft beloofd dat die zal bloeien als een roos! Je gaat er een stenen gooierende Arabier anders zien. Want God heeft tegen Abraham de grote woorden gesproken dat alle volkeren, óók de Arabieren, met Israël gezegend zullen worden.

Het Beloofde Land is in onze tijd in de eerste plaats het land waar nog een heleboel beloftes in vervulling moeten gaan. Beloofde Land: land vol beloftes. Durf te kijken! Durf de dingen en mensen te zien in het licht van Gods beloften. Durf een ziek lichaam te zien als drager van de belofte dat we bij de opstanding des vlezes een nieuw lichaam zult ontvangen.

U bent lid van een gemeente - misschien wel deze gemeente! - waarop u veel kritiek hebt. Dit is niet zoals het in de bijbel staat. En daar kan de Geest niet werken. U zult best hier en daar gelijk hebben. Maar kijk naar de gemeente zoals Abraham naar het Beloofde Land keek. Neem de gemeente serieus als de gemeente waarover God zijn belofte heeft uitgesproken. Zie de gemeente in het licht van de adventkaars. Wat nog niet is gaat komen!

Mensen met een adventsgeloof zijn, net als Abraham, mensen met verwachting. Waar anderen cynisch worden, of depressief blijven mensen met een adventsgeloof mensen met verwachting. Dat geldt tot op het kerkhof. Als student die in een gemeente stage liep maakte ik de begrafenis mee van een gemeentelid. De dienst werd geleid door een oude voorganger, grijs en wijs geworden in de dienst van het evangelie. Vóór de begrafenisstoot de begraafplaats opging zei die voorganger: om te weten wat op dit plekje aarde aan de hand is, moet je eerst luisteren en dan kijken. Als je begint met kijken, denk je: dit is het einde. Maar als je eerst geluisterd hebt naar de grote woorden van God: 'En er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.... En de dood zal niet meer zijn', dan ga je op een kerkhof anders kijken. Dan ga je zelfs een kerkhof zien als een stukje land van belofte.

Van de advent vierende Abraham lezen we: 'Door het geloof heeft hij vertoefd in het land der belofte, als in een vreemd land, waar hij in tenten woonde... want hij verwachtte (advent) de stad met fundamenten waarvan God de ontwerper en bouwmeester is'. Mensen met een adventsgeloof zijn, net als Abraham, mensen met verwachting. Wij leven van de grote woorden van God: Gods belofte over de nieuwe hemel en een nieuwe aarde. De belofte van een nieuw lichaam te ontvangen bij de wederkomst van Christus. Grote woorden.... maar je ziet er noch zo weinig van. Je moet het met een kaarsje zoeken... Van dingen die verborgen zijn en moeilijk te vinden wordt wel gezegd: 'Je moet ze met een kaarsje zoeken...'. Zo'n kaarsje is de adventskaars. In het licht van de adventskaars zie je dat over deze aarde, over ons leven, ons lichaam een belofte van God ligt. 'Zie ik maak alle dingen nieuw'. En dan zie je het... Hoewel er nog niet zoveel nu te zien is. Dat is adventsgeloof.

amen